

τό κοντύλι. Το κατάφερα επί τέλους. Σε λιγάκι γρηγορότερα, με φωνάζει ο διευθυντής. «Νά σου πω μου λέγει με γλυκό τρόπο, «σύ έγραψες αυτό τό γράμμα ;» «Μάλιστα». «Κρίμα» μου άπαντά «που είσαι τόσος μεγάλος και δε χωρείς στό φάκελλο». Τά είχα χαμένα και δέν ένοιώθη τί ήθελε νά πεύ και τόν ρώτησα. «Μά παιδι μου πρέπει νά πιάς και σύ μαζί μ' αυτό τό γράμμα γιά νά τους διαβάσεις, αλλοιώτικα πού νά βγάλουν τό γράψιμό σου».

Τό χωράκι άν και τό είπε με καλό τρόπο μου φάνηκε πολύ πρόστυχο και δέ μ' έρεσε καθόλου. Πήρα πίσω τό γράμμα κι όταν τό κοίταξα εκεί μπροστά του έτσι στά πεταχτά, τότες μονάχα άνακάλυφα πώς τό γράψιμό μου έβλεπε πότες στό νοτιά και πότες στό βορρά. Πήγα πίσω στό Λογιστήριο στη θέση μου καταντροπιασμένος. Μά τό πράμα δε σταμάτησε ως εκεί. 'Ακούστε τά πόγεμα μετατέθηκα από τό Λογιστήριο σ' ένα καμαράκι όμπρός στη διευθυνση. Η δουλειά μου θά εΐταν άντιγράφω καλλιγραφημένα γράμματα από βιβλία της κόπιας και... άμα έρχονταν κανένας νά δει τό διευθυντή νά του δίνω χαμπάρι. Αυτή εΐταν από τις μεγαλήτερες άπογοητεύσεις στην αρχή της ζωής μου. Τό πήρα κατάρκαρα. Έκει πού καθουμουν όλομόναχος, στό καμαράκι έβριζα μέσα μου τις 'Αγγλικές συνήθειες του διευθυντή μου, μά συλλογίζομουν συχνά και τις πολύτιμες ώρες πού πέρασα στό σχολειά κουτσομαθαίνοντας φιλοσοφίες πού δέν άξίζον πεντάρα στην πραχτική ζωή. Άχρημα μου έρχονταν από τό κακό μου τό μάθημα όμως εΐταν χρησιμώτατο τό γράψιμό μου διωρθώθηκε, κι όταν σε λίγα χρόνια πήγα στό έξωτερικό με τρεις άλλους Ρωμιούς, ο καινούριος διευθυντής μου βρήκε τό γράψιμό μου ύποφερτό, τους φίλους μου όμως ξαπόστειλε γρήγορα στό σχολειό της καλλιγραφίας· τότες καταλαβα τί χάρη χρωστούσα και τί καλό μου είχε κάμει ο διευθυντής μου της Τράπεζας.

Η καλλιγραφία ούτε δύσκολο μάθημα είναι ούτε άκριβούς δασκάλους χρειάζεται. άν ή βάση στό δημοτικό σχολειό είναι καλή, έπειτα δε θά εΐταν καμμιά δυσκολία. Όλοι τώρα παραδέχτηκαν τόν όρθιο χαρχητήρα. Προκόψαμε με τά γερά γραμματάκια. 'Ας άποφασίσει τό ύπουργείο νάλλάξει σύστημα. 'Ας φιλοτιμηθούν πρώτα από όλους οι ιδιοχρήτες ιδιωτικών σχολειών. 'Ας κάμουν τά παιδιά νά νοιώσουν πώς άπολυτήριο δέν δίνεται άν δε γράφουν καλλιγραφικά. 'Ας φιλοτιμηθούν οι δασκάλοι νά δώσουν τό καλό παράδειγμα.

Καλκούτα 15.5.07.

ΕΕΝΙΤΕΜΕΝΟΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Η ΛΑΒΑΔΙΕΡ

Ναύσταθμος 27 Μάη 1907

Άγαπητέ μου «Νουμά»,

Στό φύλλο της «Έστίας», της Παρασκευής πού πέρασε ο φίλτατος κ. 'Αδωνις έπαθε μια χοντροειδή και και κακοήθους μορφή γκάφα.

Τέτοια ή παρόμοια γκάφα τήνε περιμέναμε από καιρό τώρα από τόν Κύριο γιατί είναι κάμπσοος καιρός πού είχε πάρει ύφος διάστημου κριτικού γιά κάθε θεατρικό συμβάντο.

Λοιπόν άκουσε.

Ο Τανκάρας έγραψε στις 'Αθήνας κάτι τι γιά τή Μικέτα, λέγοντας πώς τό έργο γράφτηκε γιά τή γνωστή Γαλλίδα ήθοποιό τή Λαβαλιέρα. Ο Κύριος, γιά νά μή τύχη και ύποθίσουμε πώς δέν είναι ένήμερος σε όλα, θεώρησε καθήκο του ν' άπαντήσει στό φύλλο της Παρασκευής και νά πη τήν ακόλουθη όχι πιά κουταμάρα μόνο, αλλά και άγραμμιατόσνη μικρού παιδιού.

«Έξερουμε πώς τό έργο γράφτηκε γιά τή μακαρίτιδα Λαβαλιέρ έρωμένην του Λουδοβίκου 14ου κιλ.

Μά στό θεό σας επιτρέπεται σ' έναν άνθρωπο πού πιάκει νά γράφει κρίσεις γιά έργο ή γιά παιχνίδι σε θέατρο νά λήη τέτοιες κουταμάρες.

Τουλάχιστο δέν ήξερε πώς ή μακαρίτισσα δέν εΐταν ήθοποιός, ή τουλάχιστο δέν έμάθαινε πώς ή Μικέτα είναι έργο σύγχρονο γραμμένο από τόν Βα-taille σύγχρονό μας, εδώ και δύο χρόνια τουλάχιστο. Τέλος πάντων από τό περιστατικό έλπίζουμε νά τότε κινή μετροπαθέστερο, σε μερικά ζητήματα τόν έξυπνότατο διευθυντή της «Έστίας».

Πιστεύω οίλε «Νουμά» πώς θά παραδέχεται ότι άξίζει λιγάκι τόν κόπο νά γράψης δύο λόγια στό «Νουμά» γιά τό ζήτημα τούτο.

Με πολλή αγάπη

Ένας Θεατροδύλος άξιωματικός
όχι ο Γανάγρας.

ΜΠΑΡΤΖΟΛΕΤΕΣ

Φίλε «Νουμά»,

Διάβασα μια νόστιμη Ζακυθιανή μπαρτζολέτα του κύρ Γρηγόρη του Ξενοπούλου στό «Νέο Άστυσ» της περασμένης Δευτέρας (σελ. 4, στήλ. 2) γιά τήν «Άρρωστη Δούλα» κι άκόμα γελάω. Ο κύρ Γρηγόρης, σά βέρος Ζακυθιανός πούναι, μπαρτζολετάρει με όλα τά πράματα, άκόμα και με τά σοβαρώτερα, και μετράει, σάν τόν άρχαίο Προκρούστη, κάθε δουλιά με τό φιλολογικό κορμάκι του, κόβοντάς τηνε όταν του πέφτει κάπως μεγαλύτερη και μακραίνοντάς τηνε όταν τούρχεται μικρότερη.

Έτσι φέρθηκε τώρα και με τήν «Άρρωστη Δούλα» και τήν πετσόκοψε στό «Νέο Άστυσ». Έξερουμε τί θά πει πάλι. 'Από δέν τόχω ύπογράψει τό άρθρακι, πεί νά πει πώς δέν είναι δικό μου μά της φημερίδας πού με πλερώνει. Μπαρτζολέτα Ξενοπουλική και τούτο. Ο πατριώτης του Σιόρ Διονύσιος του Καραγκιόζη τά ίδια θάλεγε. 'Αγκαλά, κι όλες οι κριτικές του Σιόρ Γρηγόρη μήπως δέν είναι καραγκιόζικες; Πότε ο χριστιανός αυτός μάς μίλησε σοβαρά γιά πρόσωπα και γιά βιβλία;

Δικός σου
ΚΟΚΚΙΝΟΒΡΑΧΟΣ

ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Κάποιος φίλος από τή Φραγκοφύρτη έστειλε 50 φρ. γρ. γιά νά τυπωθεί τό άπορθητάρι του Καρατζή, τό βραβεμένο στό διαγωνισμό του «Νουμά». Γιά τόν ίδιο σκοπό έστειλε 10 φρ. γρ. κι ο κ. Σ. Κοντολέων από τή Σμόρνη.

Τά χρήματα ταλδήχηνε στό γιατρό Φώτη Φωτιάδη (Aga Hamam No 46, Pera— Con/ple) και σ' αυτό τό κατατόπι οι φίλοι πρέπει νά στέλνουν τις σύντρομές τους γιά τό Άρραθητάρι.

Πολύ μιστριωτισμό μυρίζει ο θυμος στον αίγυπτιακό έλλητισμό, πού άπάγγειλε κει κάτω ο κ. 'Αλεξ. Φιλαελέφης. Πολλή καθαρεύουσα είδαμε και ούσια δέν είδαμε. Κι άκόμα, ή τύχη συγκίνηση μάς ριίνεται κάπως της παλιάς θεατρικής σχολής.

— 'Ακόμα φρικτό! 'Υπομή ή κόμη μου φρίσσει! 'Ακόμα κίθίνονται ρήγες!... Νά πιστεύσω τούς όρθαλμούς; τά ότρα; τάς κίθη τις μου;... Ούτε ή κ. Παρρακιστοπούλου δέν τά λέει έτσι. Μονάχα ο Μιστριωτιστής.

— Γιά λεπτά πού βγαίνει ο «Νουμάς» έρχονται απ' τό Παρίσι, λέει ή χριστιανική δεσποινίδα Στεφανιάδη, άνάμεσα σε τόσα άλλα σόβα λόγια της γιά τους δημοσιολογιστές.

— Έμεις πολλοί θά έπιθυμούσαμε νά μαθαίνουμε πούθε έρχονται τά λεπτά πού βγαίνει ο «Messenger d' Athènes».

— Όλα τά πιτσιρικάκια της δεσποινίδας είναι από τά γλιτσιπώλενα και γλιτσιδιλωμένα πιά. Τίποτα καινούριο δέν καταφέρν νά πει. Παι γράφει έπρεπε και νά καταπιεστεί νά διαβάσει γιά τό ζήτημα. Κι ά άκόμα έως είχα άλλη γνώμη.

Ο ΙΑΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Φακόλ. Ρωτήσαμε και μάθαμε πώς τούτο τό κιλό καιρι ο βίσπος Βοναρόν—Κορσούλη θά πιάξει άνάμεσα σ' άλλα και τρία διαλέχτα έλληνικά έργα. Το «Απαιτούμενο του Καραγκιόζη», τον άρχιμάρτυρα Μήτση του Νιρδάν, ν' ένα άλλο του Παντελή Χόρν. 'Α φάμπρικα του Ηολύβιο—Βλακόπουλου, έρχεται μινι μινι έργο, γιά τό δούσχημα του Τραχιόδρου, με τρεις πράξεις και με μία πεθερά. Γιά αΐωνία του Κορσούτη. Το ίδιο κι ο συνάδερφός του ο 'Αχιλλέας Γράβης, έδραλε τή «Κίμαρα», έργο συμβολικό». Έτσι οίλε μου μορφώνεται το κρινό! — κ. Ν. Σάμ. Στις 24 του Θεριστή θά γίνει στό 'Αρτίκειο ή άπονομή του Ρίλλειου και του Μιστριωτιου βραβείου στη μαθήτρα πού θά γράψει τή μετροπαθέστερη έκθεση 'Αφού χάρη στους φρεϊνούς κριτάδες του Παντελίδου, διαχτήρημάς ο δακτυλοματί, μένει μονάχα τώρα τό 'Αρτίκειο γιά νά γιορτάζει κάθε χρόνο τά Διονύσια της Καθαρεύουσας. Θα πάμε, και θά γράψουμε στό δόντα στό «Νουμά».

ΚΕΡΔΟΣ 363,100 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ναί! 363,100 δραχμάς έδωκε μέχρι τούδε τό γραφείο του τραπεζομασίτου κ. 'Ιω. Φωτίου εις τους πιλάτας του. 'Ιβρι εκ των άγοραστών λαχειοφόρων βυολογιών εκ του γραφείου πού έχουν κερδίσει διάφορα ποσά, άναρμόμενα εις τήν στοργυλόμ αριθμόν 363,100 δραχμών.

Ο κ. 'Ιω. Φωτίου θέλει ν' αναδιβάσει τό ποσόν τούτο εις 1,000,000 δραχ. και κλει, τους θέλοντας ν' άγοράσωσι τιαύτην νά προσέλθωσιν εις τό τυχερόν γραφείο του, όπου πάντως θά κληρωθή μετ' άμοιότης βυολογία τις και τί χαρά νά είναι ή πρώτη με τάς 70,000, χρυσές δραχμάς τήν 18 'Ιουνίου έ. έ. ότε γενήσεται ή κλήρωσις.

Ώσαύτως άσφαλίζονται και λαχειοφόροι όμολογιαί της αυτής 'Εθνικής Τραπέζης διά τήν αυτήν εις τή άριον κλήρωσιν της 18 'Ιουνίου 1907 άντι μάς δραχυής έκάστη.

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τό γραφείο και στό βιβλιοπωλείο του Σακίτου (όδος Σταδίου, άντικρυ στη Βουλή), πουλιούνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τό ένα και 1,25 φρ. γρ. γιά τό έξωτερικό, ταχόλουβα βιβλία: του ΨΥΧΑΡΗ «Τόναρο του Γιαννίρη» — του ΠΑΛΑΗ «Ο Ηλιος και Φεγγάρι» — του ΦΩΤΙΑΔΗ «Τό γλωσσικό ζήτημα και ή 'Εκπαιδευτική μας άναγέννηση» — του ΒΦΤΑ-ΛΙΩΤΗ «'Ιστορία της Ρωμοσύνης», «Μαζώχτρα και Βρουκόλακας» και «Νησιώτικες 'Ιστορίες» — του Δ. ΤΑΝΤΑ-ΛΙΑΗ «Οί σκίες μου» — του Χ. ΑΝΤΡΕΑΔΗ «Ο Μέγ' Αλέξανδρος» — του ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ «Τό Άνεχτήμητο» (δράμα) — του ΗΑΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία και Πατριδα» — του ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Τά Παλιά και τά Καινούρια» — του Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Η ματιά» — του Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανοί και πεθαμένοι» και «Ο Άσωτος» (δράματα) — του ΛΟΓΓΟΥ «Άδης και Κλόη» (μεταφρ. Βουτιεριδη) — του ΕΥΡΥΠΙΔΗ «Η Μήδεια» (μεταφρ. Περγαλιτη) — του ΣΟΦΟΚΛΗ «Ο Αίκας» (μεταφρ. Ζήσιμου Σιδερη).

Η ΙΑΙΑΔΑ μεταφρασμένη από τόν 'Αλεξ. Πάλλη, δρ. 2 και φρ. γρ. 2 1/2 γιά τό έξωτερικό.

Ο ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ της κ. 'Αλεξάντρας Παπαδόσκου, χρυσοδεμένος, δρ. 1 1/2 και φρ. γρ. 2 γιά τό έξωτερικό.

Του ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «Ταίμοι και Άνάπιστοι» — «Τρισυβνη» — «Γράμματα» — «Ασάλευτο Ζωή», 6 δρ. άντις 12 πού πουλιούνται στό βιβλιοπωλείο. Γιά τις έπαρχίες 6,50 και γιά τό 'Εξωτερικό 7 φρ. γρ. δίχως άλλο έξόδο γιά τά ταχυδρομικά.

Του ΙΔΑ «Μαρτύρων και ήρώων αίμα...» δρ. 2. Του Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Πλουτολογία (Δρ. 1) — Κριτική του άδουλου λογισμού του Κάντ (δρ. 1) — Τό δακτυλογικό ζήτημα στην 'Αγγλία (λεπτά 50).

Της κ. ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ 'Από τόν κόσμο του σαλονιού και οι δύο βάντα δρ. 3.

Του ΗΑΙΑ ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΗ 'Ο Προσκυνητής δρ. 4.